

Estació de Renfe

Sant Vicenç de Castellet

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Passeig Pau Casals. 08295 SANT VICENÇ DE CASTELLET
Emplaçament Al centre el poble, al costat del Passeig Pau Casals.

Coordenades:

Latitud: 41.66872
Longitud: 1.86259
UTM Est (X): 405315
UTM Nord (Y): 4613621

Classificació

Número de fitxa 08262-132
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Any 1859
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Social
Titularitat Privada
Titular: Renfe
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía / OPC
Data de registre de la fitxa: ds., 28/08/2004 - 02:00

Descripció

L'estació de Renfe forma un conjunt en el que es barregen els elements antics ara en desús amb els que s'han anat actualitzant i que encara presten servei. Així podem distingir entre la zona de viatgers i la zona de serveis. A la zona de viatgers destaca l'edifici de l'estació que disposa de vestíbul (sala d'espera amb bancs, informació horària i despatx de bitllets), cantina (servei de cafeteria, begudes i entrepans) (anteriorment la cantina ocupava un edifici a part fins que aquest es va ensorrar i actualment ocupa una espai de l'edifici de viatgers), lavabos, andanes. La zona de serveis està formada per la Cabina de circulació (despatx el cap d'estació rep per telèfon o per mitjans electrònics de senyalització, tota la informació necessària per dirigir correctament el tràfic ferroviari), despatx del cap d'estació, magatzem, antiga casa del cap d'estació (actualment fora de servei). L'edifici de la primera estació va ser substituït per un altre, tot i seguint l'estètica del primer edifici, de planta baixa i un pis, cobert amb teulada a quatre vessants. L'edifici presenta façanes que segueixen una estructura simètrica amb 6 portes a la planta baixa i 6 finestres al pis emmarcades per una motllura exterior que les realça amb un arc carpanel a la llinda superior. Destaca la marquesina que proporciona ombra a l'andana que hi ha davant l'edifici, amb un suport de 4 bigues de ferro adossades a la paret que segueix la mateixa estructura que les torres d'electrificació. A la marquesina es conserva penjat el rellotge circular que és el que hi havia a la primera estació. Al costat hi ha una petita caseta que substitueix a la que ja existia l'any 1909 on ara hi ha els serveis públics. El conjunt de Renfe ocupa un espai de 650 metres en el que es troben els diferents elements que formen el patrimoni del ferrocarril. Està centrat per la via principal al voltant de les que s'articulen la resta d'elements: les vies de reserva; el magatzem de sals potàssiques amb la bàscula, cintes transportadores i el bolcador de vagons; la rotonda amb la placa giratòria per dipòsit de màquines; el dipòsit d'aigua; la casa del cap d'estació; l'estació; la subestació elèctrica; la grua; la bàscula.

Història

Fins al 1859 l'única via de comunicació de Sant Vicenç de Castellet cap a Barcelona i Manresa era el camí Ral, fent el transport de mercaderies mules per un camí feixuc i pedregós. L'arribada del ferrocarril va donar lloc a un nou concepte de la distància i va impulsar la industrialització de les conques mitjana i alta del Llobregat. Això es va traduir a Sant Vicenç en un increment important de la població que va passar dels 200 habitants de l'any 1867, a 1.429 l'any 1900. El 1853 començaren les obres del tram de ferrocarril Terrassa-Manresa, essent el pas per Sant Vicenç el més idoni. El 3 de juliol de 1859 es va inaugurar el trajecte de la Companyia del Ferrocarril de Barcelona a Saragossa. El trajecte Barcelona-Manresa durava una hora i vint minuts fent un recorregut de 32 km. Aquesta obra va obligar a l'expropiació de dues finques per la construcció de la via a Sant Vicenç, amb l'enderroc dels murs de l'antiga casa cal Castaño i la compra de terrenys a diferents propietaris, entre ells Marià Padró i l'Hospital de la Santa Creu que tenia els terrenys que havien sigut propietat dels barons de Castellet. L'any 1878 aquesta companyia passa a ser la dels Ferrocarriles del Norte de España. El 1912 es construeix una doble via en aquest tram i el 1917 es va instal·lar un dipòsit d'aigua per abastir les màquines de vapor, així com es va construir la reserva de màquines. Aquest fet va convertir Sant Vicenç en lloc d'aturada i descans de viatgers i residència de treballadors del ferrocarril, fet que va contribuir en la seva prosperitat i creixement. Entre 1926 i 1929 es va electrificar la línia. La primera locomotora elèctrica que va fer aquest recorregut era de la sèrie 7001, una de les més antigues, i estava equipada per funcionar a 1.500 V. A Sant Vicenç es feia el canvi de màquines elèctriques per les de vapor que arribaven a Lleida. L'any 1941 va passar a formar part de la Renfe. L'any 1965 la línia Barcelona-Manresa passa de funcionar a 1.500 V a 3.000 V. El 2 de juny de 1970 es va fer l'últim servei a vapor del tren correu. La locomotora era una Mikado 2234.

Bibliografia

VILA, M. (2000). Sant Vicenç de Castellet. Fets polítics i històrics. Gent santvicentina. Ed. El Farell. Sant Vicenç de Castellet. CANAL, P., VILA, M. (1986). Sant Vicenç de Castellet des de l'antiguitat als nostres dies. Llibreria Sobreroca, Manresa, 3^a ed. SUADES, J; i altres. (1986). "Sant Vicenç de Castellet" dins Ferrer i Alòs, Llorenç (coordinador). Història del Bages, col·lecció Història de les Comarques de Catalunya. Manresa, Parc Edicions, 1986.

